

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र

एम. ए. भाग १ व २ सत्र १ ते ४ मराठी (सीबीसीएस अभ्यासक्रम)

मार्च/एप्रिल २०२४ परीक्षा

आपण दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये प्रवेश घेतल्याबद्दल आपले स्वागत. एम. ए. अभ्यासक्रमामध्ये प्रत्येक विषयासाठी ८० गुणाची लेखी परीक्षा + २० गुणांचे स्वाध्याय अशी सत्र परीक्षापध्दती लागू आहे. त्यानुसार एम. ए. भाग १ व २ मराठी विषयाच्या Choice Based Credit System नुसारच्या अभ्यासक्रमाप्रमाणे सत्र १ ते ४ साठी पुनर्प्रवेशित (Repeater) झालेल्या विद्यार्थ्यांकरिता स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहोत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या अभ्यास केंद्राकडे जमा करणे आवश्यक आहे. दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या मुख्य कार्यालयामध्ये स्वाध्याय स्वीकारले जाणार नाहीत.

नियम :

1. सत्र परीक्षामध्ये प्रत्येक पेपरसाठी लेखी परीक्षा ८० गुण व स्वाध्याय २० गुण अशी एकूण १०० गुणांची आहे.
2. सत्र १ ते ४ करिता पुनर्प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी (Repeater) तुम्ही निवडलेल्या प्रत्येक पेपरसाठी एक असे स्वाध्याय पूर्ण करावयाचे आहेत. स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद / A4 size paper वापरावा.
3. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरूपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरूपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करून वापरावे)
4. लिहून पूर्ण केलेले सर्व पेपर्सच्या स्वाध्यायावर आपला परीक्षा बैठक क्रमांक (Exam seat No.) लिहूनच प्रवेशासाठी निवडलेल्या अभ्यास केंद्रावर विहित वेळेत पोहोच करावेत (बैठक क्रमांक विद्यापीठाच्या www.unishivaji.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध होतील.) स्वाध्याय जमा करताना स्वाध्यायासोबत हॉलतिकीटची झेरॉक्स प्रत जोडावी.
5. विद्यार्थ्यांनी स्वाध्याय अभ्यास केंद्रामध्ये जमा करणेच्या अंतिम तारखा स्वतंत्र परिपत्रकाद्वारे www.unishivaji.ac.in या संकेतस्थळावरील Distance Education → Online Notice Board (http://www.unishivaji.ac.in/distedu/notice_board.aspx) या लिंकवरती नंतर प्रसिध्द करण्यात येतील यांची संबधितांनी नोंद घ्यावी.

6. एकदा स्वाध्यायांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर त्यांचे पूर्णमुल्यांकन व श्रेणीसुधार केले जाणार नाही. त्याची फोटोकॉपी मिळणार नाही.
7. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील. जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जाणार नाहीत. त्यास दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार राहणार नाही.

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.
- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठयक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करून घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे.
- आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

दूर शिक्षण केंद्र, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुखपृष्ठ (Cover Page)

परीक्षा बैठक क्रमांक

अभ्यासक्रमाचे नांव :

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 1 एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र :

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय :

1. अभ्यास केंद्राचे नाव -----

2. विद्यार्थ्यांचे पूर्ण नाव -----

3. पूर्ण पत्ता : -----

----- पिन कोड नं.-----

4. मोबाईल क्रमांक : लॅण्डलाईन क्रमांक :

5. अभ्यासक्रमाचे नाव : ----- सत्र -----

6. पेपरचे नाव : -----

7. पेपर क्रमांक : -----

8. सबजेक्ट कोड : -----

9. परीक्षा बैठक क्रमांक -----

(ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)

10. पी.आर.एन. : -----

11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक : -----

12. विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी : -----

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण : -----

परीक्षकांची स्वाक्षरी : -----

M.A. Part I and II Sem. I to IV Marathi (Old Syllabus CBCS Pattern)
Assignment Question March/April 2024 Exam
एम. ए. भाग १ व २ सत्र १ ते ४ मराठी (जुना अभ्यासक्रम सीबीसीएस पध्दत)
स्वाध्याय प्रश्न मार्च/एप्रिल २०२४ परीक्षा
(Choice Based Credit System नुसारचा अभ्यासक्रम)
(प्रत्येक प्रश्नास २० गुण)

सत्र १ अभ्यासपत्रिका क्रमांक १ : भाषिक आविष्काराची रूपे

१. भाषिक आविष्काराचे स्वरूप सांगून भाषेची सर्जशीलप्रक्रिया कशी चालते ते स्पष्ट करा.
किंवा
 २. भाषा आणि साहित्य यांच्यातील सहसंबंध स्पष्ट करा.
-

सत्र १ अभ्यासपत्रिका क्रमांक २.१ : विशेष साहित्यकृतींचा अभ्यास

१. 'आज्ञापत्र' चे वाङ्मयीन मूल्यमापन करा.
किंवा
 २. 'हिंदू-जगण्याची समृद्ध अडगळ' या कादंबरीतील सामाजिक — सांस्कृतिक संदर्भाचा आढावा घ्या.
-

सत्र १ अभ्यासपत्रिका क्रमांक २.२ : विशेष साहित्यकृतींचा अभ्यास

१. संत एकनाथांच्या भारूडामधील भाषाविशेष सोदाहरण स्पष्ट करा.
किंवा
 २. म.फुले यांच्या पोवाडा लेखनशैलीची वैशिष्ट्ये सांगा.
-

सत्र १ अभ्यासपत्रिका क्रमांक ३ : आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्यपूर्वकाळ)

१. भाषांतर म्हणजे काय ते सांगून भाषांतराचे स्वरूप व संकल्पना स्पष्ट करा.
किंवा
 २. कथात्म साहित्याची संकल्पना स्पष्ट करा.
-

सत्र १ अभ्यासपत्रिका क्रमांक ४. २ : लोकसाहित्य व लोककला

१. लोकसाहित्य म्हणजे काय ते सांगून लोकसाहित्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.
किंवा
 २. लोकसाहित्याच्या अभ्यासपद्धतींचा परिचय करून द्या
-

सत्र १ अभ्यासपत्रिका क्रमांक ४. ३ : आधुनिक भाषाविज्ञान

१. संप्रेषण म्हणजे काय ते सांगून भाषिक व भाषेत्तर संप्रेषण सोदाहरण स्पष्ट करा.
किंवा
 २. ध्वनीपरिवर्तन म्हणजे काय ते सांगून ध्वनीपरिवर्तनाचे प्रकार सोदाहरण स्पष्ट करा.
-

सत्र १ अभ्यासपत्रिका क्रमांक ४. ४ : सर्जनशील लेखनाचे स्वरूप

१. सर्जनशील लेखनातून व्यक्त होणारे व्यक्ती आणि समाज यांच्यातील नातेसंबंध स्पष्ट करा.
किंवा
 २. सर्जनशील लेखनाचे विशेष सोदाहरण स्पष्ट करा.
-

सत्र २ अभ्यासपत्रिका क्रमांक ६ : साहित्यप्रकारांचा सूक्ष्म विचार

१. 'कविता' व 'दीर्घकविता' या साहित्यप्रकारांची ओळख करून द्या.

किंवा

२. 'आत्मचरित्र' व 'प्रवासवर्णन' या साहित्यप्रकारांची ओळख करून द्या.

सत्र २ अभ्यासपत्रिका क्रमांक ६.१ : विशेष साहित्यकृतींचा अभ्यास

१. संत जनाबाईंच्या अभंगाचा थोडक्यात परिचय करून द्या.

किंवा

२. 'आठवणींचे पक्षी' या कांदबरीतील दलित जीवनचे चित्रण सोदाहरण स्पष्ट करा.

सत्र २ अभ्यासपत्रिका क्रमांक ६.२ : विशेष साहित्यकृतींचा अभ्यास

१. सभासदांच्या बखरीचे वाङ्मयीन दृष्टीकोणातून मूल्यमापन करा.

किंवा

२. 'जीणं आमचं' या आत्मकथनाचा थोडक्यात परिचय करून द्या.

सत्र २ अभ्यासपत्रिका क्रमांक ७ : आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्यत्तोरकाळ)

१. महानगरीय साहित्याचे स्वरूप थोडक्यात स्पष्ट करा.

किंवा

२. स्वातंत्र्यत्तोर कालखंडातील दलित साहित्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.

सत्र २ अभ्यासपत्रिका क्रमांक ८.२ : लोकसाहित्य व लोककला

१. 'गोंधळ' व 'दशावतार' यांचे स्वरूप स्पष्ट करा.

किंवा

२. लोककथांची भारतीय पंरपरा थोडक्यात विशद करा

सत्र २ अभ्यासपत्रिका क्रमांक ८.३ : आधुनिक भाषाविज्ञान

१. भाषाकुल म्हणजे काय? ते सांगून जगातील प्रमुख भाषाकुलाची ओळख करून द्या.

किंवा

२. प्रमाण भाषा आणि बोली भाषा यांच्यातील साम्य—भेद स्पष्ट करा.

सत्र २ मराठी अभ्यासपत्रिका क्रमांक ८.४ सर्जनशील लेखनाचे स्वरूप

खालील कोणत्याही साहित्यप्रकारावर स्वतःचे लेखनप्रकल्प सादर करण्यात यावे. सदर लेखनप्रकल्पास ५० गुण आहेत.

१. कथा (किमान ४)

किंवा

२. कविता (किमान २०)

किंवा

३. एकांकिका किंवा दीर्घांक (किमान १)

किंवा

४. कादंबरी (किमान १ साधारणपणे १०० पृष्ठे)

सत्र ३ अभ्यासपत्रिका क्रमांक ९ : समाजभाषाविज्ञान

१. समाजभाषाविज्ञान म्हणजे काय? ते सांगून समाजभाषाविज्ञानचे स्वरूप स्पष्ट करा.
किंवा
 २. 'बहुभाषिकता' व 'द्वैभाषिकता' या संकल्पना स्पष्ट करा.
-

सत्र ३ अभ्यासपत्रिका क्रमांक १०.१ : वाङ्मयीन संस्कृती

१. 'समाज, संस्कृती आणि वाङ्मय' यांच्यातील अनुबंध स्पष्ट करा.
किंवा
 २. वाङ्मयीन संस्कृतीच्या पारंपरिक घटकांचा परियच करून द्या.
-

सत्र ३ अभ्यासपत्रिका क्रमांक १०.२ : प्रभाव अभ्यास

१. प्रभाव अभ्यास म्हणजे काय ते सांगून प्रभाव अभ्यासाची व्याप्ती स्पष्ट करा.
किंवा
 २. राजकीय राजवटी आणि वाङ्मयीन सत्ताकेंद्रे यांचा प्रभावाशी असणारा संबंध स्पष्ट करा.
-

सत्र ३ अभ्यासपत्रिका क्रमांक ११ : समीक्षा सिद्धांत आणि उपयोजन

१. समीक्षा म्हणजे काय ते सांगून समाजशास्त्रीय समीक्षेचे स्वरूप स्पष्ट करा.
किंवा
 २. मार्क्सवादी दृष्टीकोणातून 'अवकाळी पावसादरम्यानची गोष्ट' या कांदबरीची चिकित्सा करा.
-

सत्र ३ अभ्यासपत्रिका क्रमांक १२. २ : तौलनिक साहित्याभ्यास

१. तौलनिक साहित्याभ्यासाची प्रेरणा, स्वरूप व विकास स्पष्ट करा.
किंवा
 २. तौलनिक साहित्याभ्यास पद्धतीने साहित्याचा कोणकोणत्या दिशांनी अभ्यास करता येतो ते सांगून तौलनिक साहित्याभ्यासातील विविध शोधक्षेत्रे स्पष्ट करा.
-

सत्र ३ अभ्यासपत्रिका क्रमांक १२. ३ : बोली अभ्यास

१. बोलीभाषेचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
किंवा
 २. बोलीअभ्यासाचे महत्व सोदाहरण विशद करा.
-

सत्र ४ अभ्यासपत्रिका क्रमांक १३ : समाजभाषाविज्ञान

१. समाजात भाषाव्यवहार आणि भाषासंपर्क कसा होतो? ते लिहा.

किंवा

२. बोलींचा समाजभाषावैज्ञानिक अभ्यास कोण-कोणत्या प्रकारे करता येतो, ते लिहा.

सत्र ४ अभ्यासपत्रिका क्रमांक १४.१ : वाङ्मयीन संस्कृती

१. वाङ्मयीन अभिरूची म्हणजे काय ? ते सांगून ग्रामीण व नागर अभिरूचीचे स्वरूप विशद करा.

किंवा

२. मराठीतील 'सत्यशोधकीय साहित्याचा' थोडक्यात परिचय करून द्या.

सत्र ४ अभ्यासपत्रिका क्रमांक १४.२ : प्रभाव अभ्यास

१. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या साहित्याचा आढावा घेवून त्याचा मराठी साहित्यावर पडलेल्या प्रभावाची थोडक्यात चर्चा करा.

किंवा

२. 'सुनीत' व 'गझल' या रचनाप्रकराचा आधुनिक मराठी कवितेवर पडलेला प्रभाव स्पष्ट करा.

सत्र ४ अभ्यासपत्रिका क्रमांक १५ : मराठी समीक्षेची वाटचाल

१. स्वातंत्र्यपूर्व कालखंडातील श्री. कृ. कोल्टकर व श्री. व्यं. केतकर यांचा समीक्षाविचार स्पष्ट करा.

किंवा

२. स्वातंत्र्योत्तर कालखंडातील कुसुमावती देशपांडे व शरच्चंद्र मुक्तिबोध यांचा समीक्षाविचार स्पष्ट करा.

सत्र ४ अभ्यासपत्रिका क्रमांक १६. २ : तौलनिक साहित्याभ्यास

१. तौलनिक साहित्यातील वास्तववाद व आधुनिकतावाद या सांप्रदायांची थोडक्यात ओळख करून द्या.

किंवा

२. जागतिकीकरण आणि देशीवाद यांचे स्वरूप स्पष्ट करा.

सत्र ४ अभ्यासपत्रिका क्रमांक १६. ३ : बोली अभ्यास

१. बोलीच्या संरचनेतील रूपिम विचार सविस्तर स्पष्ट करा.

किंवा

२. बोलींची क्षेत्रीय पाहणी कशी केली जाते? ते कोल्हापूरी बोलीच्या संदर्भाने लिहा.
